

POŠTNI GLASNIK

Stanovsko in strokovno glasilo „Zveze poštne organizacij za Slovenijo v Ljubljani“.

Izhaja 1. in 15. v mesecu. — Cena 15 dinarjev na leto.
Naročnina se vnaprej plačuje. — Oglasi po dogovoru
Poština plačana v gotovini.

Rokopise na uredništvo „Poštnega Glasnika“ v Ljubljani.
Reklamacije, oglase in drugo pa na upravništvo lista.
Rokopisi se ne vračajo

Letnik II.

V Ljubljani, dne 1. maja 1922.

9. številka.

Zakon — krpa papirja.

Na temelju zakonov se vladajo države, na temelju zakonov se deli pravica, z zakonom se določajo vse dolžnosti, ki jih imajo državljani do države in država do državljanov. Brez zakonov ni države, brez zakonov bi vladala anarhija, odločala bi le sirova sila. Življenje in imetje posameznika bi bilo vsak trenutek v nevarnosti.

V največjem interesu države in državljanov je, da se zakon obojestransko spoštuje, z eno besedo, zakon mora biti svet tako vladi, kakor državljanom. Zakon pa mora biti tako jasen, da izključuje vsak dvom ali različno razlago, da ne izgubi svojega žara.

Žal pa, da se zakoni pogosto umetno sestavljajo, da se dajo gnesti in vleči kakor testo, da si jih vlada lahko po svoje razlaga, kakor ji pač bolje kaže.

To zavijanje zakonov čutimo najbolj državni nameščenci, posebno v zadnjem času. Vlada nam po zakonu nalaga strogo izpolnjevanje naših dolžnosti, pravice nam pa omejuje. Vlada ravna z nami kakor mačeha s pasterki. Vsako betvico pravice, vsak grizljaj kruha si moramo od nje izvojevati. Iz lastnega nagiba, četudi jo veže krušna dolžnost do svojih nameščencev, nam ne da ničesar. Če si pa priborimo kakšno mrvico, nam jo z eno roko da, z obe pa zopet vzame, kakor je to napravila sedaj na podlagi člena 51 zakona o draginjskih dokladah z maksimiranjem osebnih in rodbinskih doklad nižjim uslužbencem. Za nižji mi uslužbenci pride brez dvoma na vrsto tudi uradništvo.

Ko je bil zakon o draginjskih dokladah razglašen, smo se nemalo razveselili citiranega člena, ker smo mislili, da je bil udarjen samo z namenom, da nam bo vlada kratkim potom lahko hitro pomagala. Pa kruto smo se varali. Vlada je in ostane naša mačeha. Sedaj vidimo, da je ta člen ustvarila zato, da nam lahko kratkim potom hitro lahko dvakrat toliko vzame, kakor nam je morala dati. Očetje in matere danes jokajo, zakaj niti novi zvišani prejemki ne zadoščajo za življenje, kako pa naj žive še z nižji prejemki, kakor so jih imeli do zadnjega decembra. Novi zviški so ob današnji draginji iluzorni in prav nič ne zaležejo, ker smo jih dobili najmanj 6 mesecev prepozno. Če bi jih bili dobili vsaj z oktobrom lanskega leta, bi nam bilo precej pomagano. Kupili bi si bili najpotrebnejših živil in obleke povprečno 50% ceneje, kakor sedaj. Danes smo kljub povišanemu prejemku, če bi nam jih vlada ne reducirala, faktično na slabšem, kakor smo bili pred pol letom. Faktum je tudi, da prejemamo danes sorazmerno z draginjo komaj tretjino onih prejemkov, ki smo jih imeli pred vojno. In vlada ima žalosten pogum, da nam v najtežjih časih vzame zadnji košček kruha, katerega jemo že itak s solzami v očeh.

Prvi odstavek člena, na čigar podlagi nam je vlada dala kamen namesto kruha, slove dobesedno takole: Ko bi nastala potreba, se pooblašča ministrski svet, da na predlog ministra za finance sporazumno s finančnim odborom za-

kcnodajne skupščine izpremeni ali dopolni ta zakon, kakor tudi, da uvrsti službeni kraj v drug krajevni draginjski razred in da prizna službenemu kraju tudi pravico do stanovanjske doklade, kateregakoli stanarinskega razreda.

Ta člen, ki nas je navdal z največjim upanjem, nam je prinesel največje razočaranje. Vlada ga je v našo škodo zlorabila, milejšega izraza za to dejanje ni.

Ko bi nastala potreba, se zakon izpremeni ali dopolni. Kje pa je vlada izteknila to potrebo pri vedno naraščajoči draginji! Hoče mar našemu počasnemu umiranju napraviti hiter konec? Ali pa hoče na ta način reducirati osobje, ker bo osobje trumoma bežalo iz državne službe. Mogoče pa upa, da se bomo dali zavesti v nepremišljena dejanja, da nas bo disciplinarno reducirala!

Vrhu vsega tega se pa zopet pojavlja isto razburjenje zaradi izplačila razlike za prve tri mesece, v kakršnem smo bili pred 1. aprilom. Če si je mogla vlada zakon glede prvega obroka po svoje tolmačiti, je pa vsak dvom glede drugega obroka popolnoma izključen. 1. majnika moramo dobiti ves ostanek razlike in je vsaka drugačna razlaga člena 41. zakona o dvanajstih kršitev zakona.

Taki odloki zavijanja in omalovaževanja zakona sestrane duhove še bolj razburjajo in zelo, zelo slabo uplivajo na razpoloženje državnih nameščencev do vlade.

Če bi državni nameščenci res tako ne ljubili naše nove domovine, če bi tudi mi tako omalovaževali zakone, kakor jih omalovažujejo oni, ki so jih napravili, potem bi bila država v veliki nevarnosti.

Skrajni čas je, da vlada preneha ravnati z nami, kakor mačeha s pasterki in da nas upošteva kot steber države.

Državni nameščenci smo v pravem pomenu žrtev v državi. Vse nas smatra za potrebno zlo, ki živi kot nekaj parasit ali trot na račun drugih. Naše delo se ne upošteva in naše plače se smatrajo kot nekaka miloščina, ne pa kot naš zaslužek, ki gre vsakemu delavcu za storjeno delo.

Trgovec, kmet, industrijalec in obrtnik kolne, ker mora plačevati davek, katerega seveda po njegovem mnenju samo mi povzročamo.

Vsi ti ljudje z vlado vred bi hoteli, da smo živi avtomati, ki bi samo brezplačno delali, potreb pa naj bi ne imeli nobenih. Vsi ti sloji žive od nas in davek plačamo posredno mi, ker ga prevale na nas s tem, da ga vkalkulirajo v cene.

Državni nameščenci smo brezpravna raja v državi. Nalagajo se nam dolžnosti, pravice se nam pa kratijo. Razne svobode, ki gredo vsakemu prostemu državljanu, se nam omejujejo. Aktivno volilno pravico, ki jo ima vsak kozji pastir, so nam že vzeli, po novi pragmatiki, ki je na vidiku, nam pa hočejo politično svobodo popolnoma vzeti.

Smo vsi za to, da bodi uradnik v uradu samo uradnik, v zasebnem življenju si pa naše politične svobode ne damo kratiti.

Dovolj je razburjenja, dovolj je igre in eksperimentiranja z našo eksistenco in z našo svobodo, ki gre vsakemu prostemu državljanu. Lok nezadovoljnosti je med državnimi nameščenci zaradi njih obupnega položaja skrajno na-

pet. Odločno zahtevamo, da se vlada ravna po zakonu in da po členu 51 zakona o draginjskih dokladah, ker je potreba dosegla svoj višek, ne samo maksimiranje prejemkov razveljavi, temveč, da nam že vendar enkrat določi eksistenčni minimum. Če neče ali ne more omejiti draginje, naj nam pa zviša prejemke. Gospodom pri vladi resno svetujemo, naj ne omalovažujejo in ne zavijajo zakona samo sebi v prid, naj jim ne bo samo za bič, da nas tepejo z njim.

Če bo smatral državni nameščenelec zakon samo za krpo papirja, bo to v največjo škodo države, krivec škode in nesreče pa bo vlada sama.

Strokovni del.

Reparacije.

Pred kratkim se je vrnil iz inozemstva višji uradnik, ki je imel več mesecev opravka izključno z reparacijskimi vprašanji. Naprosil sem ga, da dá podatke o poslovanju reparacijske komisije, ker bo to gotovo zanimalo čitatelje »Poštne Glasnika«. Gospod je rade volje ustregel prošnji in mi razložil službeno pot, ki jo naredi zahteva, oziroma naročilo od začetka do sprejetja blaga nekako tako:

Reparacijska komisija se nahaja v Parizu in so ji dodeljene delegacije posameznih držav. V Wiesbadenu so strokovnjaki onih držav, ki so utrpeli v svetovni vojski opustošenja. Ako zahteva poštno ministrstvo na račun reparacij 10 ambulančnih vozov, mora odstopiti zahtevo, ki točno navaja, kakšni naj bodo vozovi, posebnemu odseku zunanjega ministrstva, ki se imenuje odsek za izvrševanje mednarodnih ugovorov. Zunanje ministrstvo odpošlje spis komisiji v Pariz in ta ga odstopi nemški delegaciji. Komisija v Parizu obstoji namreč iz plenuma in delegacij, kakor sem že omenil. Nemška delegacija predloži zahtevo posebnemu ministrstvu v Berlinu, z žalostnim naslovom »Reichkommissariat für Wiederaufbau zerstörter Gebiete«. Naloga tega ministrstva je zbirati ponudbe in razdeljevati delo enakomerno po vsej državi. Zbrane oferte pošlje nemško ministrstvo v Pariz. Iz Pariza romajo ponudbe na resortna ministrstva in na strokovnjake v Wiesbadenu, da jih končno veljavno odobre. Za dober železniški voz zahteva n. pr. nemška firma 1,300.000 mark. Strokovnjaki v Wiesbadenu odobre ceno in kvaliteto. S tem je že skoraj dobava zasigurana, kar kaže, da imajo wiesbadenski gospodje skoraj neomejeno moč in zaupanje. Vsaka država se opira le na mnenje svojih strokovnjakov. Po izvršenem naročilu naše države ima Nemčija dolžnost, da posreduje v tovarni pri predaji blaga. Pri predaji je navzoč tudi naš strokovnjak. Ugotovi se vedno, da odgovarja dobavljeno blago kvantitativno in kvalitativno števljenim zahtevam. V Passau-u imamo posebnega zastopnika, ki prevzema vse, kar gre na račun reparacij. Ta zastopnik se mora obveščati o vseh sklenjenih dogovorih, kar se navadno naredi tako, da se mu dostavijo prepisi sklepov. Obvesti se o množini predmetov, ki se prevažajo s posameznimi vlaki in se mu navedejo številke železniških vozov, v katerih se nahaja blago, ki ga je dobavila Nemčija na račun reparacij. Strokovnjak v Passau-u potrdi pravilno izvršeno dobavo, vpiše prejete predmete na račun reparacijske komisije in s tem trenutkom ugasne vsaka nadaljnja odgovornost nemške države.

To naj bo uvod. Naše ministrstvo je bilo zadnje, ki se je domislilo, da bi se lahko dobilo nekaj neobhodno potrebnega materiala na račun reparacij. Vojno ministrstvo je prejelo že cele vlake municije, železniško nove, moderne lokomotive, ko smo se mi spomnili, da nam manjka brzovozna žica ali službena obleka.

Zadnji smo bili in hiteti smo morali. Da se izognemo dolgotrajni, prej popisani službeni poti, smo poslali v Berlin strokovnjaka, ki je imel polnomoč, da sme neglede

na druga strokovna mnenja skleniti vse pogodbe, razen onih, ki se tičejo brezžičnih in telefonskih postaj.

Naš strokovnjak je imel pač polnomoč in veliko dela, vse dolžnosti in nobenih koristi. Wiesbadenski zastopniki dobivajo plačo na račun reparacijske komisije po 70 frankov na dan, pridruženo jim je pisarniško osebje, imajo udobne lokale, a naš strokovnjak je živel na račun naše države z osemdesetimi dinarji na dan, brez lokala in brez postrežbe. Umetnost je ustvariti si v tujem mestu ugled, ako si istočasno še, sluga, pišeš na stroj, prevajaš iz srbohrvaščine na nemški in francoski jezik itd. Umetnost je ustvariti si v tujem mestu ugled, ako imaš pisarno, sprejemnico, jedilnico in spalnico v istem lokalu. In največja umetnost je, da živiš v tujem mestu kot reprezentant tuje države z 80 dinarji dnevno, ki jih pa ne dobiš, ampak so ti samo obljubljeni.

Naj bo kakor hoče, glavno nam je, da vidimo uspehe, in teh je precej.

Preden nadaljujem, moram opozoriti cenjene čitatelje na nekaj. Že ime novega nemškega ministrstva »Reichskommissariat für Wiederaufbau zerstörter Gebiete«, nam pove, da vse kar dobimo na račun reparacij, pripada predvojni Srbiji. Težko pa bo dobljeno odškodnino razdeliti samo na eno pokrajino, ko nosi cela nova država enaka povojna bremena. To sem samo omenil.

Kaj bomo dobili? Nove ambulančne vagoni, štiriosne normalnotirne, dvoosne, ozkotirne in štiriosne ozkotirne. Vsi po reparacijski komisiji dobavljeni ambulančni vozovi bodo nemškega sistema, ker se tam izdeluje vse en gros in bi bilo težko in drago uvajati nove tipe. V izdelovanju vozov so Nemci mojstri. Po razsulu so zahtevali Francozi od Nemcev 150.000 vagonov in so bili prepričani, da bo za nekaj časa ves promet izpodvezan. Zgodilo se je ravno nasprotno. Nemci so točno odstopili zahtevano množino, a so jo ob istem času igraje nadomestili z novim vozovnim parkom.

Dobili bomo približno 4500 službenih oblek. Dobava uniform se je nekoliko zavlekla, ker je bilo naše ministrstvo neorijentirano. Naročili so samo število in niso povedali mer in ne koliko srebrnih pramen naj bo pod vratom in kako naj bodo prišiti, kar je baje za nemško točnost važno. Opisati se jim mora natančno obliko čepice in še posebno kokarde.

O vagonih žice, ki jo bomo dobili in rabili za telegraf in telefon ne bom pripovedoval, ker se bojim, da bi koga uspaval. Omenim naj samo še, da je treba vse, kar gre na račun reparacij, naročiti v velikem in se osmešijo oni, ki naročijo n. pr. 10 stekleničic olja, 10 kg petroleja, 200 kg koksa in nekaj jelenjih kožic.

Vrednost na račun reparacij za našo upravo dobavljenih predmetov bo znašala 500 do 600 milijonov mark. O.

Predlog zakona o civilnih državnih nameščenih.

Reduciranje uradništva in maksimiranje njegovih prejemkov, na katerih vise tako »številni« dodatki, a vkljub temu vendarle ne dosejajo niti četrtine predvojnih prejemkov, mi je porinilo znova bodočo službeno pragmatiko v roke, da premotrim poglavje, ki zadeva naš »lakomni, nikdar siti želodec«.

Zveselil sem se ga, ker sem celo jaz »mladin« čakal, da se mi obesil 1. vsakega meseca še kakšna položajna plača. Ali človek in Bog obračata, Beograd pa z neverjetno hitrico obrne. Saj obstoja člen 51. zakona o draginjskih dokladah, s katerim se lahko uslužbenec povsod in vsak čas do nezavesti prerahlja...

Po temeljitem sem in tja, sem prišel do zaključka, da moramo zahtevati odmero službenih prejemkov brezpogojno in brez vsakih klavzul v zlati valuti t. j. po zlati tečajni vrednosti. Saj je delo glavnica, ki se mora izražati le v zlati valuti.

Če moramo plačati kot konsumenti vse po tržni ceni, t. j. približno v zlati vrednosti, vsakemu producentu, zakaj bi potem tudi naših prejemkov ne dobivali v zlatu t. j. v absolutni vrednosti? Samo eno vprašanje je in sicer, kako obdržati ravnotežje v državnem proračunu?

Vsi izdatki in dohodki proračuna naj se izražajo v zlatu; realizirajo pa se naj v tečajni vrednosti denarja in sicer tako, da vlada — na pr. vsakega 15. v mesecu — odredi tečaj denarja po zlati vrednosti, po kateri se v prihodnjem mesecu zaračunijo vsi dohodki in izdatki. Tako bi bilo zajamčeno ravnotežje drž. gospodarstva, obenem pa odpravljena krivica, ki jo trpi drž. uslužbenec.

Potem bi kmet ne plačeval samo 4kratnega, predvojnega hišno-razrednega davka in samo 4kratne predvojne zemljarine, jajca, moko, maslo, prešiče, vole itd. pa prodajal po tečajni vrednosti denarja t. j. po 50kratni predvojni ceni. Tudi trgovec bi ne plačeval obrtnega davka le v 4kratni predvojni višini, blago pa prodajal v zlati valuti. Drž. uslužbenec bi tedaj ne dobival svojih prejemkov v fiktivni, temveč v zlati vrednosti. Izključeni bi bili tako krvosei, ker bi noben stan ne mogel živeti na račun drugega. Izginilo bi veriženje, tihotapstvo, valutna špekulacija, nezadovoljstvo in fluktuacija dinarske vrednosti. Odpadle bi komplicirane naredbe o drag. dokladah in uprava bi se poenostavila.

Ne mislim, da bi bil ta nasvet že jutri sprejet, ker se bo postavila nasproti strast izkoriščanja in sicer: Ob devalvaciji denarja so delovne moči mnogo cenejše in si kapitalisti, ker prodajajo svoje produkte v zlati valuti, napravljajo ogromne dobičke in jim bogastva nima ne konca ne kraja. Zato so tudi na genovski konferenci zastopniki vseh držav, ki se bore s slabo valuto, enoglasno odklonili predlog ruskih delegatov, da se uvede povsod zlata valuta. (Dalje prihodnjič.)

Gospodarski in stanovski del.

Zanimivosti iz poštnega pašalika.

Pod tem naslovom je priobčil »Naprej« z dne 14. t. m. daljši članek, v katerem se je obregnil ob poštno ravnateljstvo in našo organizacijo. Nimamo namena braniti poštno ravnateljstvo in bi nam to tudi slabo pristojalo, ko smo že enkrat na tem mestu izrazili željo, da se vsa zadeva potom preiskave temeljito razčisti. Kolikor nam je znano, je ministrstvo odposlalo posebnega revizorja, ki je vse na licu mesta preiskal. Disciplinarno zastopstvo bo imelo še nekaj mesecev polne roke dela, da ugotovi, kdo in kdaj je bil v službi vesel. Nekemu tovarišu se je naprtilo v obtožnici kar dvaintrideset pogrškov. Kdor pa ne verjame na nepristranost sodišča, revizorjev in disciplinarne komisije, temu ne bo mogoče dokazati ničesar.

Pustimo poštno ravnateljstvo, da samo obračuna s »Spectatorjem« — tako se je podpisal »Naprejev« članek — in odgovorimo samo na napade, ki so namerjeni na našo organizacijo.

Po zadnjem občnem zboru Zveze je pisal tovariš Serbedžija v »Pošti«, da mu močno ugaja naša stanovska zavednost, ki se zrcali v tem, da se noben član naše organizacije ne zaleti v politične časopise, da bi od tam bombardiral tovariše. Prezgodaj nas je pohvalil. Štirinajstega aprila smo prejeli prvo bombo od tam, od kjer smo jo najmanj pričakovali. Nerazumljivo nam je, kako more socialističen list neosnovano napadati strogo strokovno organizacijo, ki jo kot tako poznajo in priznavajo menda vendar vse »partije« v Sloveniji.

Uvodoma pove »Naprejev« članek, da je bilo po izjavi g. direktorja dr. Debelaka, ki jo je podal povodom zaslišanja v znani aferi takoj po prevratu odpuščenih 350 že nameščenih uslužbencev in nadaljuje: »Ljudje božji, ste že slišali kaj takega? Da, vem, da ne. Tudi je kaj takega

menda le pri pošti mogoče. Nihče se niti ne zveni za te barbarske razmere.« Sij! Ako je vse tako res, kakor navajajo dopisnik, potem škoda, da imamo organizacijo. Tako sem mislil, ko sem se napotil v evidenčno pisarno poštnega ravnateljstva. V tej pisarni sem dobil zanimive podatke, ki bi lahko tvorili samostojen članek, za kar se gospodom najtopleje zahvaljujem. Resnica je ta: Poštno ravnateljstvo je moralo od 1. decembra 1918 do 15. t. m. nadomestiti 787 nameščenecv, ker jih je toliko izgubilo zaradi odslovitve, odpustitve, smrti itd. Poglejmo zakaj so izginili ti ljudje. Narodna vlada v Ljubljani jih je odslovila kar 336, ker so se ji zdeli nezanesljivi, nezmožni ali ne vem kaj. Pomniti moramo, da je bila narodna vlada nekako ministrstvo, kojega odredbam se je moralo poštno ravnateljstvo brezpogojno pokoravati, in da v tisti dobi nismo imeli še nobene enotne organizacije. Stoindevetdeset se jih je prostovoljno odpovedalo službi, ker so našli drugie boljše službe ali so pa imeli kosmato vest in čutili, da bi se jim lahko primerilo kaj hujšega. V tuja ravnateljstva je bilo premeščenih 132 uradnikov in 1 sluga. Ukaze za premostitev je dajalo ministrstvo in so bili ugovori navadno brezuspešni. Upokojenih je bilo 69 oseb in umrlo jih je 37. Sedaj pridemo na glavno. V smislu znanega § 25. je bilo zaradi nezmožnosti odslovljenih 15 aspirantov in 3 nedefinitivni uradniki. Disciplinarno so bili odpuščeni trije uradniki in en sluga. V teh podatkih ne najdem nič barbarskega, posebno ne, ako pomislim, da so med petnajstimi nezmožnimi všteti naši znanci iz sodne obravnave.

Razumljivo mi je danes bolje kakor mi je bilo prej, zakaj se je varilo hitro in na debelo nižje osobje, ki ga je moralo biti toliko, da bi v slučaju potrebe lahko zasedlo Koroško in celo Notranjsko.

Izjavo g. direktorja, češ, da je bilo treba nadomestiti le 350 oseb, je mogoče razumeti tako, da je imel v mislih samo ono osobje, ki ga je odslovila narodna vlada ali pa, da je navedel število kar aproksimativno. Te informacije bi lahko dobilo v imenovani pisarni tudi uredništvo »Napreja« in napad bi bil izostal.

Zadnja dva odstavka članka govorita zopet samo o organizaciji in jih priobčimo v celoti, da bodo naši čitatelji lahko sami cenili duševne vrednosti pisca. Sloveta tako:

»Kaj pa je z organizacijami, bo marsikdo začudeno vprašal? Kaj te ničesar ne vidijo, ničesar ne delajo?

So pač tudi te verna slika razmer. Po starem avstrijskem pravilu »divide et impera«, je razcepila uprava po delu sicer enotno, ne pa tudi socialno in gmotno enotno prometno uslužbenstvo v različne kategorije, da se v svoji nezrelosti in nezavednosti med seboj prekljajo in šopirijo. Na veliko veselje upravnih organov seveda. Vsaka teh kategorij ima svojo posebno organizacijo brez programa in tako brez vsake trdne in zdrave podlage. Nekaka srednja skupina izdaja in si je osvojila celo listič »Poštni Glasnik«, iz katerega naj črpajo ubogi ljudje po sili svoj strokovni in organizatorični »Blažev žegen«, katerega pa je treba seveda pošteno plačati. Takrat se vsaj spomnijo, da so »organizirani«. Pred leti že so taki »strokovni« listi votlo gmeli v debelem nemškem tisku: »Postavna ureditev«, pa jih pokojna Avstrija niti pragmatizirati ni hotela, dasi ni imela nobenega stvarnega razloga proti temu. A votlo grmenje se je, kakor vedno, kmalu brez sledu razbučalo. Nepragmatizirani poštni uslužbenci pa so ostali še nadalje uboge brezpravne pare z morečimi dolžnostmi, pa brez pravic.«

Gospodu piscu si dovolimo sporočiti, da se trudimo ustvariti enotno prometno uredništvo in da ni tej zahtevi nasprotna nobena organizacija. Žal bodo o tem odločali v Beogradu in ne mi v Ljubljani. Takoj po sprejetju zakona o civilnih državnih nameščenih bomo lahko dosegli razpust sedanjih društev in direktno včlanjenje v centrali. Zaprake imamo, ker imajo nekatera društva lastno premoženje, ki ga uporabljajo v dobrodelne namene in ker se ne-

kateri tovariši boje, da bi njih interese ne zastopala enotna organizacija s potrebnim poudarkom. »Poštnega Glasnika« si ni osvojila nobena srednja skupina, ampak so v odgovornem uredništvu zastopane vse kategorije po svojih zaupnikih. »Blažev žegen« ni drag, ker imamo mnogo oglasov, ki jih preskrbe pridni delavci. Snov ni vedno najboljša, a tako vodenega članka, kakor so »zanimivosti« še nismo čitali v našem časopisu. Oni strokovni listi, ki so pred leti grmeli v nemškem tisku o postavni ureditvi, so nam gladili pot in pomagali doseči pragmatizacijo, kakor pomagata danes naš list odpravljati vse krivice, ki so se dogodile z nepravilno izvedenim izenačenjem. O.

Nekvalificirani poštni odpravnik.

Neoporečna je sicer trditev, da so nekvalificirani poštni odpravniki večidel hkrati tudi hišni posestniki, nekateri še celo »grazlerji«, trafikanti itd. ter se med njimi nahaja gotovo tudi nekoliko starejših in teže pristopnih za novotarje, kar se opazuje tudi pri drugih uradniških slojih. Na isti način so tudi hišni posestniki, posestniki zemljišč itd. kvalificirani odpravniki ter poštarji II. in I. razreda in spola, iz česar sledi, da nekvalificirani poštni odpravniki ne posedujejo morda bolj obsežnih privatnih sredstev, kakor kvalificirani odpravniki ter poštarji II. in I. razreda in da poštna uprava ne more sklepati, da iz teh razlogov niso potrebni, da bi se jim priznalo zvišanje draginjskih doklad. Ta nezasišna krivica pa se zadnji čas navzlic temu kruto izvaja.

Ali je to pravična razvrstitev, da dobiva po novi naredbi srbski pismonoša II. ali I. razreda, kateri je šele pred kratkim stopil v to službo, mesečne plače in doklade po 2600 kron, pa ima zraven tega tudi lastno hišo ali zemljišče, medtem ko ima ubog nekvalificirani odpravnik, ki je že nad 25 let v državni službi in z istim številom družine samo borih 1700 kron? — Kako naj ubogi hudič oblači in prehranjuje svojo družino, ko je prav tako vezan ves dan na službo kakor poštarji II. in I. razreda in si v največ slučajih poštar ne more ničesar prislužiti.

Z gotovostjo lahko trdim, da si je svoj čas poštna uprava izbrala za odpravniški poklic osebe v zreli starosti z neoporečnim značajem in predpisano šolsko naobrazbo od 4 gimnazijskih razredov, 2 letnikov učiteljskega ali 3 razredne meščanske šole enako, kakor se ta zahteva od absolventov 6mesečnega poštnega strokovnega tečaja, ozir. kvalificiranih poštne uradnikov. Razlika je le ta, da so nekvalificirani namesto 6mesečnega tečaja privatno prakticali in položili prov. skušnjo, za katero so bili hočeš, nočeš, moriš, primorani, da so se privatno naučili vse, kar zahtevajo od njih obširni poštni predpisi za tu- in inozemski promet. Torej poslovanje in odgovornost ista kot pri poštarjih II. in I. razreda. **Ne zahtevamo, da bi bili povsem uvrščeni v kategorijo kvalificiranih državnih uradnikov, pač pa v kategorijo poduradnikov in ne v kategorijo podslug.**

Pisec teh vrst sem imel čast pred 20. leti prakticali pošto pri kvalificirani odpravnici in absolventki ženskega liceja, katera je vodila že 2 leti poštni urad III. razreda, katera pa ni znala skleniti mesečnega računa, ampak ga je vsikdar poslala svoji mami v 60 km oddaljeni kraj. Njena mama je bila tudi kvalificirana poštarica in sicer v večjem kraju. Tudi ona ni znala skleniti mesečnega računa, pač pa tamošnji nadučitelj, ki je zato sklepal oba računa. Pri tako izborni instrukciji ni čuda, da sem se tudi jaz naučil v 1 in pol mesecu brezhibno skleniti mesečni račun.

Naredba Službenih novih št. 195/1921 člen 6 določa za poduradnike in pisarniške pomočnike drag. doklade po 16 dinarjev na dan. Ali ne spadamo poštni odpravniki niti v to kategorijo?

Kaj je podrejeni uradnik?

Radi čl. 51 v bodoči službeni pragmatiki smo si bili že precej v laseh in se nismo mogli sporazumeti. Prinaša ga št. 8. »Poštnega Glasnika«. Usoda pa je hotela, da sta se

prav isti čas dogodila dva čina, izmed katerih je eden splošno znan, drugega pa sem steknil v na novo odprtem predalu brez številke. Ker sta oba zelo dobra ilustracija našega časa in razmer, obenem pa odločna zahteva, da se čl. 51. revidira, naj oba kratko navedem.

Delegatu min. financ v Ljubljani se je glasom časopisnih vesti (ne rezervatno, kakor bi zahteval takt in njegovo službeno mesto) potom odprte brzjavke zagrozilo z disciplinarno preiskavo in sicer samo zaradi tega, ker je hotel zakon o drag. dokladah, kakor je bil objavljen v »Službenih Novinah«, izvršiti.

Če bi komu ne bilo jasno, bi se lahko dobil še kak razumljiv komentar vkljub draginji.

Drugi fakt:

Predstojnik nekega urada je svojega podrejenega uslužbenca takole popisal:

»N. N. je znan maroder, se je javil bolnim, a ker ni navedel bolezni in smo ga videli postopati, smo zahtevali zdravniško spričevalo ali takojšen nastop službe; N. N. je **skrajno malomaren uradnik**, ki s svojo indolenco uradu več škoduje, kakor koristi. Ker se »baje« prav dobro razume na **valutne špekulacije**, bi se mu ustreglo, če bi ga razrešili službe in upokojili, kajti ta človek ne **bo nikdar pošten uradnik**. — Tri dni po tej oceni ga je preiskal uradni zdravnik in ugotovil: »Trpi na **težkih progresivnih spremembah** oces na tuberkulozni podlagi, zaradi česar je vid skrajno oslabšan. Ker vidi na eno oko **le prste**, na drugo pa tudi le »u«, obstoji nevarnost **popolnega oslepljenja**. Ker je trajno nesposoben opravljati službo, predlagam, da se trajno upokoji.«

To je kvalifikacija predstojnika samega, katero breme je po svoji polni diskvalifikaciji hotel naložiti svojemu podrejenemu.

Zaradi takšnega poročila bi morala poklicati oblast predstojnika na odgovor, ker je poročilo neresnično in bazira na »čenčarijah« (kakor »baje«), ne pa na dejstvih.

Še preden bo zagledala pragmatika luč sveta, bo že pri vsakem členu zloraba perfektna. Osnažimo vse kote in prostore, da se ne zaredi mrčes in golazen, ki je vse življenje ne uničimo.

Organizatorično gibanje.

Okrožnica.

Že na ustanovnem občnem zboru Društva poštne uradnikov in uradnic, kateri se je vršil dne 12. jan. 1920 v Ljubljani, smo imeli stvarne pomisleke proti temu, da bi se Društvo poštarjev opustilo, oziroma združilo z ostalimi uradniškimi kategorijami.

Disciplina je razrahljana, avtoriteta uradnih predstojnikov gineva, ugled pošte je od dne do dne manjši. Temu je veliko kriva vojna furija, katere sledovi ne bodo kmalu izginili, veliko pa tudi dejstvo, da smo organizirani predstojniki, prideljeno uradništvo in služabništvo v enem društvu tako, da ne more ne ta, ne oni samostojno nastopati.

Že leta 1920 smo nameravali predstojniki uradov I. in II. razr. iz omenjenega društva izstopiti in si ustanoviti svojo organizacijo, katera naj bi zastopala edino interese predstojnika. Ta korak smo opustili samo iz solidarnosti in kolegialnosti do takratnega predsednika.

Sedaj je naš dolgoletni voditelj razrešen vseh poslov v Društvu poštne uradnikov in uradnic, kakor tudi v Zvezi poštne organizacij. S tem smo razrešeni tudi mi naših obveznosti, oziroma ozirov in si nameravamo postaviti svoje ognjišče, pri katerem se hočemo zbirati, razpravljati, na kak način bi dosegli naše cilje, ter določiti smernice, po katerih bođemo hodili. Dela bo veliko, a ustrašiti se ne smemo ničesar, ako hočemo nekaj doseči.

Obračamo se torej na vse sedanje in bivše uradne predstojnike, da izrazijo o tem načrtu svoje mnenje.

Tovariši, tovarišice! Čas je zlato. Ako mikdar poprej, je sedaj zadnji čas, da se združimo in delamo za zboljšanje predstojniškega položaja. Pragmatika je na vidiku — delo je nujno.

Ustanovni občni zbor bo v **nedeljo, dne 14. maja 1922 ob 15. uri v hotelu »Loyd« v Ljubljani.** Stanovska dolžnost tovarišev je, da **odgovorijo** vsi tisti, kateri to okrožnico dobijo, o kratkih stavkih pro ali contra do 6. maja 1922 na spodaj imenovane naslove. K obilni udeležbi vabimo vse, kdor pa je resnično zadržan, naj pošlje hkrati z izjavo, da pristopa k društvu, tudi pooblastilo enemu od tovarišev: **Boc — Celje, Verdir — Bled I., Spanjol — Tržič, Gaspari — Domžale, Vuičič — Kočevje, Lichtenecker — Brežice, Wagner — Konjice, Ulepič — Kranj, Pavšič — Krško,** kateri bodo tovariše in tovarišice, ki se občnega zbora na noben način ne morejo udeležiti, zastopali. S tovariškim pozdravom za pripravljalni odbor: **Spanjol — Tržič, Boc — Celje, Lichtenecker — Brežice.**

To okrožnico mi je danes izročil prijatelj z vprašanjem, ako vem kaj novega? Priznati moram, da se je takrat hudomušno smejal. Za naše društveno življenje je okrožnica gotovo novost in zaradi tega smo jo v celoti priobčili. Tovariši, ustanovitelji novega društva, naj nam dovolijo nekaj pohlevnih opazk.

Disciplina je razrahljana, ker ste sedeli skupaj s prideljenim uradništvom in služabništvom. S tem ste povedali, da izstopite iz Zveze poštne organizacij, iz Osrednjega društva javnih nameščencev in iz beograjskega Saveza, ker so v teh organizacijah včlanjeni tudi služabniki. Sami zase ne boste živitarili in tako vam ne preostaja ničesar drugega, kakor da se pridružite Vojadinoviću. Včasih smo ga pobijali.

Včasih smo se navduševali za to, da ustvarimo enotno društvo. Če se ne motim, smo bili tega mnenja še pred dobrim mesecem na občnem zboru Zveze.

Včasih smo rekli, da maloštevilna društva ne pomenijo ničesar, danes pravite, da nameravate ustvariti organizacijo iz predstojnikov I. in II. razreda in teh je v celi Sloveniji 82.

Včasih smo rekli, da je za dobro organizacijo potreben denar in časopis, danes smo obratnega mnenja.

Tempora mutantur — — —

Ugleda ne izgubimo, ako sedimo s prideljenim uradništvom pri isti mizi, ampak le, ako z njim preintimno občujemo.

Za izboljšanje predstojniškega položaja je preskrbel ustvaritelj predloga zakona o civilnih državnih nameščencih s tem, da hoče nagraditi predstojniško delo s položajnimi plačami. Sprejetje zakona ne bo sforsiralo malo družteve, ampak močna uradniška falanga.

Zdi se mi, kakor da se hočejo ustvarjati nova predsedniška mesta. Dobrovoljen prijatelj mi je zaupal, da bo ustanovil društvo bivših poštne oficijalov, ker ne mara zaostati za drugimi.

Naprejev »Spectator« je menda slutil, kaj pride in vas je dne 14. t. m. raztrgal.

Društev bomo imeli kakor berač mraza, ako se bomo bali za avtoriteto predpostavljenih. Predstojniki večjih uradov vendar ne bodo občevali s kontrolorji in ti ne s poštarji ali celo vežbeniki.

Težki časi se nam bližajo, a še hujše je doživel habsburški potent, ki je rekel: »ako hočem biti med svojimi, moram iti v kapucinsko grobnico.«

Notus.

Razne vesti.

Kurjenje. — 15. aprila izginejo iz pisaren zaboji za premog in drva neglede na to, kakšno vreme je zunaj. Stara birokratska odredba, iz katere se je marsikdo norčeval še ko so bili časi vsi drugačni ko danes. — Kdo bi ne bil za

to, da se z drago kurjavo štedi? Že zaradi slabega finančnega položaja, v katerem smo, je treba tudi tu štediti na vse pretege. Ampak datuma naj uprava vendar ne določa, temveč naj reče rajši takole: »Premog in drva sta zelo dragi stvari. Zato je samo po sebi umevno, da naj se kurijo pisarne in uradi samo tedaj, če je temperatura prenizka. Toliko vestnosti pač lahko pripisujemo osobju, da tudi po zimi ne bo kurilo, če ne bo potrebno in pa, da ne bo nikoli kurilo do glavobola. Za to določeni organi bodo imeli pravico, da se ob vsakem času lahko prepričajo, če se osobje po tem vestno ravna. Krivce pa bomo po vsej pravici kaznovali, ker zapravljajo državi denar.« — 15. april pa med staro šaro!

Tovariši in tovarišice! — Dne 18. aprila t. l. je umrl v Šoštanju poštar gospod Ivan Verdnik. Zapustil je ženo in dva nepreskrbljena otroka v obupnih življenjskih razmerah. Rajnik je zelo dolgo bolehal na jetiki. Dolgotrajna bolezen je pahnila rodbino v obupen položaj. Vdova se je obrnila na Zvezo za pomoč. Ker nima Zveza nikakega podpornega fonda, prosimo tovariše in tovarišice, da zbirajo prispevke za rodbino rajnega tovariša in jih pošljejo Zvezi, ki bo denar vdovi izročila. Imena darovalcev bomo priobčili v našem listu.

Kaj bo z nami? — Tako vprašujemo drug drugega, ker se žalibog uresničuje naša bojazen, ki smo jo izrazili v naši zadnji številki rekoč: »Šiba, ki je zadel naše državne slugе in poduradnike s pavšaliranjem draginjskih doklad, utegne prav kmalu udariti tudi uradništvo.« — Prihajajo vesti, da je to gotova stvar tudi že za uradništvo. In kaj sedaj na vse to? — Rekli smo že zadnjič, pomagajmo drug drugemu! Onim, ki bodo udarjeni, in teh je veliko, ker skoro vsak oženjeni uslužbenec ima več kot enega otroka, preti katastrofa! Ali še bolj stradati in trpeti pomanjkanje z otroci vred, ali pa pustiti državno službo in iskati si kruha drugje. Pri tem žrtvovati vsa svoja dolga leta, mukopolna leta državne službe. Ali je državni uslužbenec to zaslužil? Ali je to v interesu naše države? Ali je to pravično in socialno, ali se tako krepi zaupanje v državno avtoriteto? Ne! In zato smo opominjali in še opominjamo naše državnike v zadnjem trenutku na velikanske posledice in odgovornosti, ki bi nastale, ako bi se vse te naredbe obdržale in izdajale še nove! — Prepričani smo, da bo zadelo tako početje na najhujši odpor in da se bodo uporabila vsa dopustna ali nedopustna sredstva, da ljudje rešijo sebe in svoje pred takim udarcem. Tega mnenja je vsak prizadeti, vsak je odločen žrtvovati vse, računajoč pri tem na solidarnost onih tovarišev, ki bi za sedaj še ne bili prizadeti. — Zato gospodje na merodajnih mestih, malo treznosti in človeškega čuta, tovariši, od vas pa pričakujemo razumevanja in solidarnosti!

Kr. namestnik Demetrovič demisijonira? Kakor poročajo današnji časopisi, je kr. namestnik za Hrvatsko Demetrovič podal svojo ostavko z motivacijo, ker drž. uprava svojim uslužbencem ni izplačala po zakonu o draginjskih dokladah zaostanka s 1. majem t. l. Mi zelo obžalujemo ta njegov brzkone neizogibni korak, ker takšnih ljudi nujno potrebujemo tako mi, kakor država sama. Čudno se nam zdi le to, da je ravno on postal žrtev vladnega gaženja zakonov. Je-li on generalni namestnik vseh namestnikov? Tako čudno nam zveni to po ušesih. Upamo pa, da mu bomo našo hvaležnost še lahko dejansko izkazali, tudi če bi vladi ne bilo prav.

Shod. Dne 18. aprila je Osrednja zveza javnih nameščencev in upokojevcev za Slovenijo v Ljubljani skicala shod, da protestira proti maksimiranju drag. doklad in proti zavlačevanju izplačila razlike draginjskih doklad za prve tri mesece. — Na shodu, ki je bil prav dobro obiskan, sta poročala gg. Deržaj in Urbančič. Shod je soglasno sprejel sledečo resolucijo:

1. Glasom brzojavne naredbe ministrstva financ od dne 7. aprila 1922 D. R. št. 47.402 je na podlagi člena 51. zakona o draginjskih dokladah civilnih in vojaških državnih uslužbencev, upokojencev in upokojenk z dne 28. februarja t. l. ministrski svet sporazumno s finančnim odborom narodne skupščine odločil, da se uslužbencem, navedenim v členu 7. označenega zakona, počenši s 1. majem t. l. prejemki maksimirajo tako, da skupna vsota njih osebnih in družinskih doklad ne sme presegati mesečno v prvem krajevnem drag. razredu 1.000 Din, v tretjem 750 Din, v četrtem 700 Din in v petem 650 Din.

Proti tej nesocijalni naredbi, ki je diametralna z današnjo draginjsko situacijo, protestirajo enodušno vsi zborovalci od najnižjega do najvišjega v popolni solidarnosti, ker smatrajo to naredbo za tendenco redukcije njih že itak nezadostnih prejemkov in to v času, ko draginja ne pojema, pač pa od dne do dne narašča.

Odločno zahtevajo, da se ta naredba, ki je izdana na podlagi smiselno napačne interpretacije člena 51 zakona o drag. dokladah brez odloga razveljavi, ker bi imela za prizadete uslužbence naravnost katastrofalne posledice. Ugotavljajo, da ne značijo za državne uslužbence niti novi zvišani prejemki eksistenčnega minimuma, kamoli, da bi se ti prejemki reducirali pod izmero lanskih osebnih prejemkov. Vsi zborovalci tudi enodušno zahtevajo, da se vsled naraščajoče draginje uslužbencem po členu 6 in 7 zakona o draginjskih dokladah zvišajo osebne draginjske doklade na 18 Din na dan.

2. Tukajšnja delegacija ministrstva financ je dala — ako na inicijativo finančnega ministrstva, nam ni znano — nalog vsem nakazujočim oblastvom, da nakažejo državnim nameščencem za mesec maj t. l. samo tekoče prejemke, ne pa tudi drugega obroka razlike na novo urejenih draginjskih doklad za dobo od 1. januarja do 31. marca t. l.

Predstavljajoč, da je izplačilo razlike med prejšnjimi in novimi draginjskimi dokladami za čas od 1. januarja do 31. marca t. l. v dveh obrokih jasno normirano že v zakonu o proračunskih dvanajstinalih za marec in april t. l., zahtevajo, da se 1. maja t. l. izvrši izplačilo drugega obroka razlike med novimi in prejšnjimi draginjskimi dokladami brez vsakega pridržka.

3. Zborovalci pozivljejo parlamentarno komisijo za redukcijo državnih nameščencev, da prekliče svoj sklep o redukciji državnih cestarjev v Sloveniji tako iz socialnih ozirov, kakor iz stvarnih razlogov, ker je njih nadaljnja zaposlenost potrebna.

4. Zborovalci pozivljejo ministrski svet, da prizna in regulira osebno in drag. doklado pomožnim slugam.

Odgovorni urednik Ivan Benčan stavec, Ljubljana. Rožna dolina 190. Izdaja „Zveza poštних organizacij za Slovenijo“ v Ljubljani. Tiska „Zvezna tiskarna“ v Ljubljani.

FRAN ŠKAFAR ^[56]

Ljubljana, Rimska cesta 16
se priporoča za vse stavbene in pohištvene mizarske izdelke.

Zaloga pohištva! Solidne cene!

Kdor hoče imeti dobro in času primerni ceni LIČAN in OBLAZINJEN VOZ, naj se obrne na

sedlarja **Jernej Jelovšek**

Ljubljana, Rimska cesta 11. ⁽³⁹⁾

Kupite najceneje pri
⁽²³⁾ tvrdki

poročne prstane.

Žepne,
stenske,
nihalne,
kuhinjske
ure,
budilke,
zlatnino
in
srebrnino

Jožef Kunstler, kovaški mojster
LJUBLJANA, Lepa pot št. 1. ⁽⁴³⁾

Strokovno preizkušeno vozno in podkovno kovaštvo.

Franc P. Stare, ⁽⁴⁵⁾ soboslikar
LJUBLJANA, Florjanska ulica 16
se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela.

GRIČAR & MEJAČ

Ljubljana, Prešernova ulica 9.

Največja zaloga izgotovljenih oblek
za gospode, dečke in otoke. ⁽⁵²⁾

Konfekcija za dame.

I. JAX & SIN, LJUBLJANA

GOSPOSVETSKA CESTA

priporoča svojo bogato zalogo

Pisalni stroji „Adler“

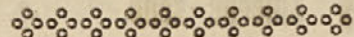
Vozna kolesa

Styria Dürkopp

Orožno kolo (Waffenrad)

Šivalnih strojev
za rodbino in obrt.

Ceniki zastoj in franko.

Ljubljanska kreditna banka

v Ljubljani

Stritarjeva ulica št. 2.

Čekovni račun št. 10.509

Delniška glavnica:

K 50,000.000[—]

Brzojavni naslov:

BANKA, LJUBLJANA

Rezerve:

Telefon št. 261 in 413

K 45,000.000[—]

Se priporoča za vse v
bančno stroko spadajoče
posle.

Prodaja srečke razredne loterije.

Podružnice

Brežice, Celje, Gorica, Kranj,
Maribor, Novi Sad, Ptuj, Sarajevo,
Split, Trst.

(48)

ŠTEBI IN TUJEČ

STROJNO IN ELEKTROTEHN. PODJETJE

V LJUBLJANI Resljeva c. št. 4.

(49)

PROJEKTI: Točna izdelava vsakovrstnih projektov in proračunov.

GRADBA: Električnih central in naprav za visoko in nizko napetost.

LASTNI IZDELKI: Izdelovanje sklepalnih naprav, pogonskih uporov, premotanje vseh vrst motorjev in transformatorjev.

PREIZKUŠEVALNICA: Moderno urejena za preizkuševanje števec in aparatov.

PRODAJA IN NABAVA elektr. motorjev, polnojarmenikov, raznih strojev za obdelovanje lesa, njih montaža ter prodaja električnega materiala.

ZASTOPSTVO: „Brown Boveri“ tovarne d. d. Strojnih tovarn za turbine vseh vrst „Andritz“ d. d. v Andritz pri Grazu in tvrdke za lokomobile Brüder Fischer, Wien III. Fasangasse 38

Modna in čportna trgovina za dame in gospode

P. Magdič, Ljubljana

nasproti glavne pošte. (23)

Največja izbira damskih oblek, bluz, plaščev in nakitnih predmetov, dalje klobukov za gospode, perila, kravat in drugega.

(8)

Manufakturna veletrgovina

FELIKS URBANČ, LJUBLJANA

(1) Sv. Petra cesta števil. 1

priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnega blaga po nizkih cenah.

Trgovina usnja

Anton Kunstek

Ljubljana, Kopitarjeva ulica števil. 4

priporoča svojo veliko zalogo usnja

v vsaki množini.

(3)

Cene solidne in nizke.

LES vseh vrst, ter **drva**
in **ogljie** kupuje in
prodaja

F. Heinrichar

(56) Škofja Loka,

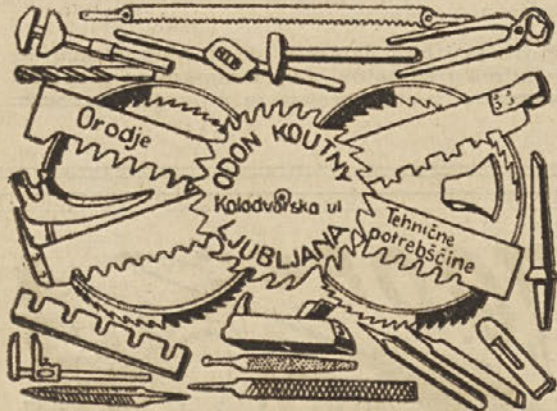
Ljubljana, Kočevje.

Tovarna JOS. REICH

Ljubljana, Poljanski nasip 4. Podruž. Šelenburgova ul. 4.

Barva vsakovrstno blago. :: Kemično čisti obleke. :: Svetlolika ovratnike, zapestnice in srajce.

Podružnice: MARIBOR, (Gospodsk. ulica 38.), NOVO MESTO
(Glavni trg), KOČEVJE št. 39. (51)

Ivan Bonač, trgovina s papirjem

priporoča svoje pisarniške potrebščine.

„SLOGRAD“

slovenska gradbena in industrijska d. d.
LJUBLJANA

Brzjav: „Slograd“ Telefon št. 180

Tehnična pisarna v tovarni Keršič, Spodnja Šiška, Frankopanska cesta 51

I. Oddelek za globoke gradbe:

vse vrste globokih stavb, betonske in železobetonske gradbe, vodne gradbe, železobetonske tlačne cevi do 8 atmosfere tlaka, električne centrale, izkoriščanje vodnih sil, „silo“, mostne, železniške in cestne gradbe, predore, biološke in mehnične čistilnice za vsakovrstno industrijo

II. Oddelek za visoke gradbe:

vse vrste visokih stavb, moderne industrijske zgradbe, leseni polnostenski nosilci za strehe z velikimi razponi do 35 m, železobetonska, lesena in kombinirana skladišča

III. Tovarna vozov Keršič:

(60) luksusni in tovarni vozovi, moderne avtomobilne karoserije, samokolnice, ročni vozički itd.

IV. Parna žaga:

lesna trgovina in industrija, stavbeno tesarstvo in mizarstvo

Schneider & Verovšek trgovina z železnino

Ljubljana Dunajska cesta 16,

priporoča svojo bogato zalogo vsakovrstnega orodja za rokodelce in industrijo, okove za stavbe in pohištvo.

Kuhinjsko opravo.

Zmerne cene.

Točna postrežba.

Dobra in najcenejša postrežba!

Slovenski trgovci! Vaš lasten zavod je, ki Vam ga kliče stanovska zavednost v spomin!

Slovenska trgovska delniška družba v Ljubljani

Resljeva cesta 22 (v lastnem posloplju) poleg glav. kolodvora.

Uvoz in izvoz. Vedno po možnosti spopolnjena velika zaloga kolonijalnega in špecerijskega blaga.

Telefon (interurb.) 464. Telegrami: Trgovska družba. Zahtevajte cenik. (47) Zahtevajte cenik.

I. C. MAYER
LJUBLJANA
Ustanovljena 1834.

MANUFATURA

EN GROS

EN DETAIL

FRANJO GRABJEC

FOTOGRAFSKI UMETNI-ZAVOD

LJUBLJANA, MIKLOŠIČEVA CESTA ŠTEVILKA 6¹

(Nasproti hotela „UNION“)

Izdolovanje vsakovrstnih modernih fotografij kakor tudi povečanih slik v prvovrstni umetniški izpeljavi. Slika se ob vsakem vremenu, tudi zvečer pri električni razsvetljavi

JOSIP REBEK

stavbeno ključavničarstvo

LJUBLJANA, Cankarjevo nabrežje 9.

VZAJEMNA POSOJILNICA V LJUBLJANI R. Z. Z. O. J.

(2) poleg nunske cerkve

dsje pod ugodnimi pogoji posojila na zemljišča, zaznambo na službene prejemke, proti poroštvu i. t. d.

Hranilne vloge se obrestujejo s 4%.

Ivrdka Josip Petelinc □ Ljubljana

Sv. Petra nasip št. 7

(15) Tovarniška šivalnih strojev v vseh opre-
zaloga — šivalnih strojev mah, mate-
rijal kot pred vojno. — Igle, olje in vse posa-
mezne dele. — Galanterijo, modno blago, no-
gavice, srajce, na debelo in drobno.

Ugodni plačilni pogoji.

Trgovina O. BERNATOVIČpriporoča največjo izbiro najnovejših, najfinejših in najcenejših
oblek za gospode, dame in otroke

LJUBLJANA, MESTNI TRG ŠT. 5-6 (14)

**Zahtevajte povsod edino le
"ADRIA"**

vauilni sladkor, pecivni prašek, čaj v zavitkih.

SVOJ K SVOJEMU!

SVOJ K SVOJEMU

TEODOR KORN

LJUBLJANA, POLJANSKA CESTA 8.

(20)

Telefon 14.

Stavbeni in galanterijski klepar.Pokrivač streh vsake vrste. — Upeljava vodovodov, kopalne
sobe, kloseti itd. — Sprejemajo se vsakovrstna dela in po-
prave po nizkih cenah. Delo dobro in zajamčeno.

Tel. št. 426.

Stavbeno podjetje

Tel. št. 426.

IVAN OGRIN

(25)

Gruberjevo nabr. 8.

se priporoča za vsa stavbena dela. Cene solidne.

Točna postrežba.

Kdor hoče imeti res s pravimi predvojnimi barvami
prepleskano hišo, naj se obrne edino le na domačo
tvrdko**Tone Malgaj**

(31)

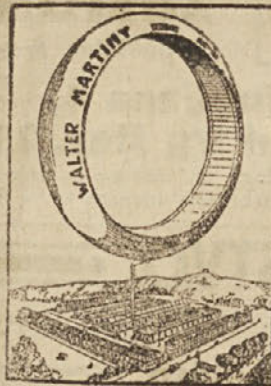
pleskar in ličar

Ljubljana Kolodvorska ulica št. 6.

P. Škafar, Rimska c. 11

(35)

Vulkaniziranje gumija za avtomobile, motorje in kolesa.

M. Kuštrin
LjubljanaTehniško in elektroteh-
niško podjetje. Trgovi-
na z tehničnimi in elek-
trotehničnimi predmeti
na drodno in na debelo.
Velika zaloga vseh vrst
gumija, kolesne in auto-
mobilске pneumatike.
Glavno zastopstvo pol-
nogumijastih obročev iz
svetovne tovarne Wal-
ter MARTINY v Turinu.
Na razpolago je hidran-
lična stiskalnica za de-
montiranje železnih in
namontiranje gumijastih
obročev.**Centrala:**

Ljubljana,

Rimska cesta št. 2.

Brzjavaj: Kuštrin,
Ljubljana.**Podružnice:**

Ljubljana, Dunajska cesta 20, tel. št. 470.

Maribor, Jurčičeva ulica 9, telefonska št. 133.

Beograd, Knez Mihajlova ulica broj 3. (29)

JADRANSKA BANKA BEOGRAD.

Delniška glavnica: Din 30.000.000.—

Rezerva: . . . Din 15.000.000.—

Podružnice:

Celje, Cavtat, Dubrovnik, Ercegnovi, Jelsa,
Korčula, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor,
Metkovič, Sarajevo, Split, Šibenik, Zagreb.

Naslov za brzojave: JADRANSKA.

AFILIIRAN ZAVOD (24)

FRANK SAKSER STATE BANK

82 CORTLAND STREET NEW-YORK CITY.

Zahtevajte cenik

zastonj

in poštine prosto

H. Suttner

Ljubljana 4, (68)
Mestni trg števil. 23.

Največja zaloga ur, zlatnine in srebrnine.
Lastna protokolirana tovarna ur v Svisci.

KOLARSTVO

Ustanovljeno l. 1865. Izdeluje vsake vrste vozove.

FRANC ZANOŠKAR

(41) LJUBLJANA, TRŽAŠKA CESTA ŠTEV. 17.

PRIPOROČA SE

zaloga pohištva

(13)

IVAN ČERNE

LJUBLJANA, Dunajska cesta 28.

Oblačilnica za Slovenijo r. z. z o. z. v Ljubljani

priporoča ogled svoje zaloge manufakture.

Izključno češki izdelki!

Ravnokar prispeva blago od mnogih čeških tovarn.
Prispela je tudi izbrana zaloga damskega blaga

od hrnske tvrdke **STIASSNY & SCHLESINGER.** (59)

Glavno skladišče v „KRESIJI“, I. nadstropje.

Poseben vhod iz Lingarjeve ulice števil. 1.

Detajlna prodajalna v Stritarjevi ulici št. 5.

Podružnica v Somboru.

Tovarna stolov in lesnih izdelkov (36)

JOS. STADLER

LJUBLJANA, Sodna ulica 11

Brzojavi: Josta, Ljubljana.

Telefon (interurban) 461.

„MERA KL“

MEDIC, RAKOVC & ZANKL

Tovarna kemičnih in rudninskih ar in a kov

Podružnica: MARIBOR. Centrala: LJUBLJANA.

Skladišče: NOVI SAD.

Ljubljana: TELEFON 64.

Brzojavi: MERA KL.

Ljubljana: Poštni predal 120.

Emajlni laki. Pravi firnež. Barve za pode.
Priznana najboljša in zanesljiva kakovost
barve za obleke, vse vrste barv, suhe
in oljnate, mavec (Gips), mastenec (Fe-
dervais), strojno olje, karbolinej, steklar-
ski in mizarski klej, pleskarski, slikarski
in zidarski čopiči, drugi v to stroko
(18) spadajoči predmeti.

Delniška glavnica:
K 20.000.000.—

Slovenska eskomptna banka (30)

Rezervni zakladi:
K 6.500.000.—

Podružnice: Novo mesto,
Rače, Slovenjgradec

LJUBLJANA, Šelenburgova ulica št. 1.

= Izvršuje vse bančne posle najtočneje in najkulantneje. =

Telefon št. 146, 458.

Brzojavke: ESKOMPTNA.